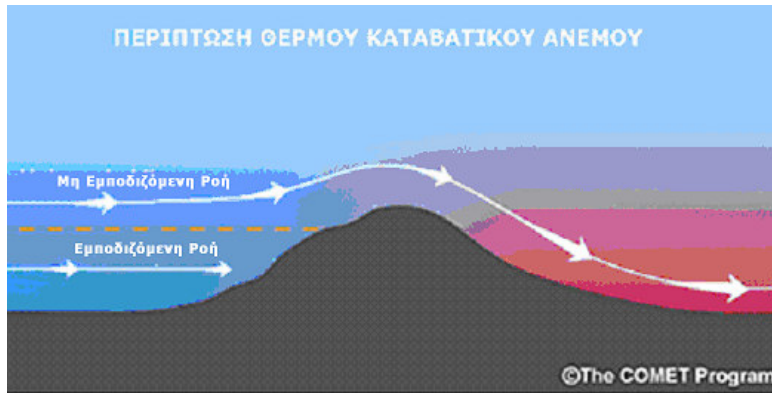

Καταβατικός άνεμος ονομάζεται ο ισχυρός άνεμος, ο οποίος πνέει στους πρόποδες ενός ορεινού όγκου. Η μέγιστη έντασή του εντοπίζεται στους πρόποδες ενός βουνού και εξασθενεί σημαντικά απομακρυνόμενος από αυτό. Ο καταβατικός άνεμος μπορεί να είναι είτε θερμός είτε ψυχρός, εξαρτώμενος από την παρουσία και το πάχος της αέριας μάζας που συναντά τον ορεινό όγκο. Γενικά, ο θερμός καταβατικός άνεμος καλείται φόν

(foehn), ενώ ο ψυχρός καταβατικός άνεμος καλείται μπόρα (bora). Πιο συνηθισμένος καταβατικός άνεμος στη χώρα μας είναι ο foehn. Καθώς ο άνεμος κατέρχεται από την υπήνεμη πλευρά του ορεινού όγκου, θερμαίνεται με ρυθμό περίπου 10 °C ανά km. Το αποτέλεσμα είναι η άνοδος της θερμοκρασίας στην υπήνεμη πλευρά, η οποία είναι μεγαλύτερη σχετικά με τη θερμοκρασία στην προσήνεμη πλευρά του ορεινού όγκου (σχήμα 1).

Σχήμα 1. Κίνηση αέριας ροής και δημιουργία θερμού καταβατικού ανέμου τύπου foehn.

Ο ψυχρός καταβατικός άνεμος καλείται bora. Δημιουργείται από μια πολύ ψυχρή αέρια μάζα, η οποία διέρχεται πάνω από ένα ορεινό εμπόδιο και μετακινεί τη συγκριτικά θερμότερη αέρια μάζα (σχήμα 2). Σε αντίθεση με τον άνεμο τύπου

foehn, η αέρια μάζα που συναντά τον ορεινό όγκο είναι τόσο ψυχρή, ώστε ο αέρας που φτάνει στην επιφάνεια του εδάφους συνεχίζει να είναι ψυχρός, παρά τη θέρμανση που υφίσταται, κατά την καθοδική του κίνηση.

Σχήμα 2. Σχηματισμός ψυχρού καταβατικού ανέμου τύπου bora.

ΕΘΝΙΚΟ ΑΣΤΕΡΟΣΚΟΠΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Στον Ελλαδικό χώρο καταβατικοί άνεμοι τύπου foehn εκδηλώνονται συνήθως στη Βόρεια Κρήτη, όταν πνέουν ισχυροί νότιοι άνεμοι, ενώ αραιετά συχνά εμφανίζονται και στην ανατολική

ηπειρωτική χώρα όταν επικρατούν ισχυροί άνεμοι δυτικών διευθύνσεων. Ανάλογη περίπτωση για τη Δυτική Ελλάδα προκύπτει όταν πνέουν ανατολικοί άνεμοι.